

BJERKØY¹ **Gårdsnr. 31**

E i e r e

I 1396 står Oslo bispestol som eier av hele ”*Biarkøy vider Nioterøy*” på 6 løps land.² Før dette tilhørte den Hallvardskirken. Det er trolig også denne gården ”*Bierkerøy*” som Mariakirken i Tønsberg har som mensalgods.³ Det ble avhendet før 1399 mot 1 markebol i Domsengen i Sem.

B r u k e r e

Helge Bjerkøy. Han måtte i 1560/61 bøte 6 daler for ”*noe knapholt*” han stjal.⁴

*

Halvor Bjerkøy. Bruker 1593-1616 for hele øya. Halvor Bjerkøy betaler holdning 1611-12 av 1 løp smør. I 1613 holdning av 3 pund smør. Nevnt 1614-15. Siden på andre halvdel. Ca. 1616 blir gården delt i to bruk, men det finnes bevis for at dette må ha skjedd allerede i 1612.

Første halvdel

Bruksnr. 1. Fra 1612

Truls Nilsen Bjerkøy. Bruker 1612-1635. Gift med **Live**. Bruker 1636-1641. I 1621 betaler Truls Bjerkøy holdning av 1 løp smør – 1 daler til Kongelig Majestet. Neste bruker er trolig deres sønn. Truls betaler førstebyggsel på ”*en Liden gaard kaldis Bierchøenn*” på 8 daler i 1612. Truls og Halvor Bjerkøy betalte i 1623 av 1 løp smør – 1 daler i holdning til kongen.

*

Lars Trulsen. Bruker og nevnt 1642-1656. Gift med **Mari**, født ca. 1601. Laurits Trulsen betaler i 1641 9 daler for halve Bjerkøy, 1 ½ pund smør, ”*som hans Moder Liffue Bierchøe hannem Oploed*”. . Begravd 3. mai 1690, 89 år gammel. Skattematrikkelen 1647 (-49): ”*Lauridz Birkøe till Ko. Ma. smør 3 pd. (Er) 1 schippd. Ko. Mayt. bøxsellen. Skatt 2 dr.*” Enken Bjerkøy skatter i 1657 av 2 kyr, 1 kvige, 4 sauer, 2 svin og 3 geiter. Maren Bjerkøy i 1661. Av dette skatter hun 1 ½ ort Enken Bjerkøy er også bruker i 1664.

Barn:

1. **Truls Larsen**, født ca. 1645. 20 år i 1665. Senere skjebne ukjent.
2. **Nils Larsen**, født ca. 1647. 18 år i 1665. Dreng og soldat på Ulvø i 1665. Begravd 12. september 1697. Trolovet 7. november og gift (?) 3 desember 1689 med **Anne Andersdatter**. Overtok Ulvø.

Trolig også en datter:

- 3 **Gjøa Larsdatter**, født ca. 1647/48. Begravd 27. februar 1719, 72 år gammel. Gift med **Svend Andersen** født ca. 1656 (50 år i 1706). Se neste bruker.

---

¹ Birke/Birkøe/Birchøen/Birkøen/Birchøe/Birche/Bierkø/Biærkoe/Bierckoe/Bierchøe/Bjærkoe/Bjerkø

² Rødeboka, side 232.

³ R.B. side 202.

⁴ Norske Lensregnskapsbøker 1548-1567, II Rekneskap for Akershus Len 1560-1561, s. 58.

*

Kristen Larsen Bang selger i 1702, på sin svoger ”*Seignr*” Kristian Nerger i Københavns vegne, gården Bjerkøy, av skyld 3 pund smør og 2 merker (korn?) med full bygsel, til Svend Andersen Bjerkøy og hans sønn Hans Andersen. Det fortelles at Kristian Nerger fikk Bjerkøy i betaling på skiftet etter Magnhild, salig borgermester Mogens Henriksen. Brevet er datert Tønsberg 11. februar 1702 og underskrevet av Henrik Mogensen, Kristen Larsen og Henrik Klein.

Svend Andersen, født ca. 1656 (50 år i 1706).⁵ Begravet 6. januar 1743, 83 år gammel. Gift (1) med **Gjøa Larsdatter Bjerkøy**, født ca. 1647/48. Se ovenfor. Begravd 27. februar 1719, 72 år gammel. Trolovet 17. mars og gift (2) 16. juni 1720 i Borre med enken **Dorte Rasmusdatter**, født ca. 1689.⁶ Begravet 20. januar 1739, 50 år gammel. Skifte 11. mai 1740.

Barn i første ekteskap:

1. **Hans Svendsen**. Husmann på Søndre Gipø i 1706. Kom siden til andre halvdel.
2. **Lars Svendsen**, født 1686 (20 år i 1706). Begravet 10. mai 1713, 27 år gammel. Se andre halvdel.
3. **Berte Svendsdatter**, døpt 25. mars 1688. Trolovet 6. mars og gift 26. juni 1721 med **Engebret Iversen**, som da bodde på Agerup. På Føykås.
4. **Mari Svendsdatter**, døpt 18. august 1691. Trolovet 3. oktober og gift 29. desember 1712 med **Jørgen Jørgensen** i Tønsberg.⁷ Han er død før 1730. Hun er fadder på Nøtterøy i 1751 og kalles da ”*Kilden ved Teglbrænderiet*”. Likeså i 1754 da hun kalles ”*Teglbrænderiet*”.⁸ Kilden kan henseile på at hun bor ved Kjelleolla på Sem.

Barn i andre ekteskap:

5. **Inger Svendsdatter**, døpt 24. oktober 1720. Trolovet 18. februar og gift 7. mars 1741 med **Mathis Andersen**, født 1718 på andre halvdel (bruksnr. 22). Se neste bruker.
6. **Stillef (Stilluf) Svendsen**. Døpt 27. oktober 1724. Begravd 28. januar 1725. Tvilling.
7. **Et barn**, dødfødt 1724. Tvilling.
8. **Anne Svendsdatter**, døpt 28. juli 1726. Trolovet 29. februar og gift 3. oktober 1748 med **Ole Ellefsen** og kom til **Mellom Bolæren**.

Svend hadde en bror, Jakob Andersen, som i 1707 var med å forsegle et salg nevøen Hans Svendsen gjorde om Bjerkøy.

I 1691 var det full besiktigelse av Svend og Anders Bjerkøys skog, ut- og innmark, samt grenser.

Arven etter Svend Andersen og Gjøa Larsdatter deles mellom arvingene i 1730. Maren Svendsdatter, salig Jørgen Jørgensens, arver en søsterlodd, 3 merker. Engebret Iversen på sin kone Bente (Berte) Svendsdatter arver en søsterlodd på 3 merker smør. Ole Jonsen Bjørnebo på sin kone Maren Hansdatters vegne (barnebarn) arver på sin avdøde fars vegne 2 merker smør. Til sammen blir dette 8 merker smør som selges videre til deres far.

---

⁵ Fadder: 1/8 1734 og 2/7 1735.

⁶ Fadder 1733-1737.

⁷ Kanskje en bror av Hans Jørgensen på Ødegården under Teie.

⁸ Her nevnes også Hans Jørgensen Teglbrænderiet som fadder. Kanskje hennes manns bror.

Dorte ble trolovet 1. juli og gift (1) 22. august 1713 i Borre med **Stillaug Boesen**. Begravet 26. desember 1717 i Borre. De hadde tre barn:

1. **Rasmus Stillaugsen**, døpt 4. mars 1714 i Borre. Begravet 15. mai 1714.
2. **Knut Stillaugsen**, døpt 25. mars 1715 i Borre.
3. **Kirsti Stillufsdatter**, døpt 19. september 1717 i Borre. Begravet 18. februar 1739 fra Bjerkøy, 21 år gammel.

1740 (11. mai) ble det holdt skifte på Bjerkøy etter Dorte Rasmusdatter. Enkemannen Svend Andersen. Barna: 1. Inger Svendsdatter, 19 år. 2. Anne Svendsdatter, 13 år. Tilstede var Anders Hansen Bjerkøy.

1743 (4. februar) ble det holdt skifte på Bjerkøy etter Svend Andersen. Barn med første, avdøde, kone, Gjøa Larsdatter var: 1. Hans Svendsen, død og etterlatt seg ei datter: a) Maren Hansdatter, død og etterlatt seg en datter: 1) Berte Olsdatte, 7 ½ år og bosatt på Bugården. 2. Lars Svendsen, død og etterlatt seg en datter: a) Maria Larsdatter, gift med Halvor Eriksen Stangeby. 3. Berte Svendsdatter, enke og bosatt på Føykås. 4. Maren Svendsdatter, enke og bosatt i Tønsberg. Barn med andre kone, Dorte Rasmusdatter: 5. Inger Svendsdatter, gift med Mathias Andersen og bosatt på Bjerkøy. 6. Anne Svendsdatter, 13 år, ugift og bosatt hjemme. Hans Hansen Bugården møtte.

Svend overdro sin halvdel av gården i 1741 til svigersønnen Mathis Andersen fra andre halvdel.

*

Mathis Andersen, født 1718 på andre halvdel.⁹ (bruksnr. 22). Skipper. Falt over bord og druknet i 1747. "Den avdøde druknede da han falt over bord fra sit nye fartøy mellom Aarøe og Bierchøen".

Mathis fikk et barn med en av tjenestejentene på Bjerkøy, **Gunille Nilsdatter**.¹⁰

1. **Ane Mathisdatter**, døpt 23. april 1737.

Faddere: Kristen Mortensen Ekenes, Peder Olsen N. Gipø, Mari Bjørnsdatter N. Gipø, Kari S. Gipø og Pernille S. Gipø.

Trolovet 18. februar og gift 7. mars 1741 med **Inger Svendsdatter Bjerkøy**, døpt 24. oktober 1720.¹¹ Død 18. januar og begravet 26. januar 1805 fra Søndre Nes.¹²

Barn:

1. **Lars Mathisen**, døpt 16. januar 1742. Kom til bruksnr. 22.
2. **Svend Mathisen**, døpt 22. desember 1743. Se nedenunder.
3. **Hans Mathisen**, døpt 27. november 1745. Begravet 21. mai 1746, ½ år gammel.
4. **Dorthe Rebekka Mathisdatter**, døpt 1. juni 1747. Skifte 1. september 1775. Trolovet 28. november og gift (1) 14. desember 1772 med los **Hans Sørensen**, døpt 2. september 1747 fra Ringshaug i Slagen. Død 14. april 1782 i Frederiksværn. "*Seylet i Grund*". På Ringshaug under Søndre Sand.

1751 (3. april) ble det holdt skift på gården Bjerkøy etter Mathias Andersen. Enken var Inger Svendsdatter. Barn: 1. Lars Mathisen, 6 år. 2. Svend Mathisen, 4 år. 3. Dorthe Rebekka, 3 år.

⁹ Fadder: 1738-1741.

¹⁰ Anm. "*Moderen tjente på Birko*".

¹¹ Fadder 10/12 1741.

¹² Forlovere: Anders J. Fielbak (på Nordre Årøy) og Jens Halvorsen Gundestad

Tilstede, deres fastres menn, Knut Andersen Roppestad og Halvor Eriksen Stangeby. For Dorthe Rebekka møtte hennes søskenbarn?, Hans Amundsen Hvaløy.

Inger gift (2) 1750 med **Ola Jakobsen** fra **Oserød**, født ca. 1715 (ikke i Borre). Begravet 20. september 1759, 44 år gammel.

Barn:

1. **Mari Olsdatter**, døpt 17. september 1750. Begravet 3. august 1754, 4 år gammel.
2. **Berte Olsdatter**, døpt 10. juli 1754. Begravet 1759, 4 ½ år gammel.
3. **Mathis Olsen**, døpt 16. januar 1757. Død før 1760 men ikke registrert i kirkeboka.
4. **Oline (Olene) Olsdatter**, døpt 27. mars 1758. Trolovet 7. desember 1784 og gift 13. januar 1785 med **Henrik Nilsen Søndre Nes** (bruksnr. 51). Oline bodde i 1784 på Hvaløy.

1760 (23. april) ble det holdt skifte på Bjerkøy etter Ole Jakobsen. Enken var Inger Svendsdatter. Datteren Olina Olsdatter, 1 ½ år. På skiftet møtte farbroren Anders Jakobsen Oserød.

Inger ble trolovet 14. april og gift (3) 21. juli 1774 med enkemann **Jens Anundsen Hvaløy**, og kom dit. Ingen barn.

*

Svend Mathisen, døpt 22. februar 1743. Død 21. oktober 1778 ”*ble borte på sjøen ved Årø*”. Begravet 22. juni 1779. ”*den 19de huj¹³ N.V. på N. Aarøe i gienfundne Mand. Dødsstad Aarøoesund*”. Gift med **Anniken Maria Andersdatter Kjøge**, født på Kjøkøya på Hvaler. (Datter til Skipper Anders Jensen og Johanne Knutsdatter. Død 2. februar i Vestre Movik av brystsvakhhet og alderdom, og begravet 10. februar 1801, 72 år gammel.)

Barn:

1. **Anne Maria Svendsdatter**, døpt 14. juli 1771. Gift 1788 med stedbror **Hans Andersen Movik**.
2. **Matthis Svendsen**, døpt 14. august 1774. Begravet 26. februar 1775, 5 ½ måned gammel.
3. **Dorte Rebekka Svendsdatter**, døpt 13. juli 1776. Gift 1793 med stedbror **Even Andersen Movik**. Kom til Buer.

1779 (30. januar) var det skifte på Bjerkøy etter Svend Mathisen. Enken Anniken Maria Andersdatter. Barn: 1. Anne Marie Svendsdatter, 7 år gammel. 2. Dorte Rebekka, 2 år. Han hadde en myndling, Susanna Hansdatter som var hans søsterdatter.

Andre halvdel

Bruksnr. 22.

Fra trolig allerede 1612

Skyld mark 1,05 i 1938

Halvor Bjerkøy drev denne halvparten trolig allerede 1612-1632. Truls og Halvor Bjerkøy betalte i 1623 av 1 løp smør – 1 daler i holdning til kongen. I 1633 står ”*enken Bjerkø*” med halve gården. 1636. Landskatten 1640 står Halvor Bjerkøy.

*

---

¹³ Betyr denne måneden.

Erik Kristensen, bruker 1632-ca. 1645. Erik Bjerkø i 1644. Gift med **Gunhild**, kanskje datter av ovennevnte Halvor, da dette navnet kommer igjen. Erik Kristensen leide i 1632 ½ Bjerkø ”..som Halvor Bjerkø hanem oploed.” Gunhild er bruker ca. 1645-1661.

Barn:

1. **Peder Eriksen**, født ca. 1635 (30 år i 1665). Bruker på Bjerkøy ca. 1660-1680. Han var kanskje gift med **Anne Bjerkøy**, født ca. 1636. Begravd 12. november 1699, 63 år gammel. ”*Graffæst(et)*”. ”*Det første liig jeg prædikede over*”, skriver presten Nicolai Mancin.

Barn:

1. **Erik Pedersen**. ”*Drukne i Søen*”, og ble begravd 15. desember 1686.
2. **Halvor Eriksen**, født ca. 1636. 28 år og dreng hos broren Peder i 1665.
3. **Barbro (Barbara) Eriksdatter**, født ca. 1636. Begravd 18. mai 1719, 83 år gammel fra Mellom Bolæren. Trolovet 5. mars og gift i desember 1687 med **Hans Sørensen**. Overtok etter svogeren og ble brukere på Bjerkøy 1687-1702, da de flyttet til Mellom Bolæren. Se videre der.

Barn:

1. **Gunnille Hansdatter**, døpt 4. desember 1690 fra Bjerkøy.

*

Hans Svendsen. Fra første halvdel. Ant. død tidlig på sjøen. Trolovet 22. november og gift 29. desember 1705 med **Dorte Jørgensdatter Søndre Gipø**. Han kjøpte Bjerkøy, sammen med faren på bruksnr. 1, i 1702.

Barn:

1. **Mari Hansdatter**, døpt 25. september 1706 fra Gipø. Trolovet 27. desember 1729 og gift 23. januar 1730 med **Ole Jonsen Bjørnebu**.
2. **Nils Hansen**, det må være den unavngitte sønnen som er døpt 13. oktober 1708 fra Gipø. Nevnt 1731.

Hans Knutsen bodde kanskje på Bjerkø fra 1702 til han giftet seg i 1705. I 1706 er familien husmannsfolk under Søndre Gipø. Sønnen blir døpt derfra i 1708 og kona Dorte blir gift derfra igjen i 1712.

På skiftet etter Hans Svendsen ble oppnevnt som verge for barna deres stefar Hans Knutsen Bugården. Dette nevnes i panteboka 1731. Det henvises tilbake til skiftet etter farmoren Gjøa Larsdatter som ble holdt 3. desember 1720. Stefaren Hans Knutsen lyser da pengemangel.

Lars Svendsen tinglyste i 1707 et skjøte fra broren Hans Svendsen, datert 7. Februar 1707 på ½ Bjerkøy, 1 ½ bismerpund smør, med anpart bygsel.

Dorte trolovet 8. oktober fra Gipø, og gift (2) 1. desember 1712 med **Hans Knutsen** fra Stokke, senere **Bugården**.

*

Lars Svendsen, født 1686 (20 år i 1706). Begravd 10. mai 1713, 27 år gammel. Gift ca. 1708 med **Rønnaug Hansdatter Tolvsrød**.¹⁴ Begravd 21. oktober 1744, 60 år gammel. Skifte 11.

---

¹⁴ Fadder 10/12 1741.

desember 1744. (Datter til Hans Torsteinsen Tolvsrød og Margrete Kristensdatter (Clemmitz) fra Åsgårdstrand.)

Barn:

1. **Maria Larsdatter**, døpt 24. juni 1709. Trolovet 26. oktober og gift 29. november 1730 med **Amund Andersen Stangeby**. Lyser pengemangel i 1731 for sin kones odelsrett.
2. **Hans Larsen**, døpt 6. oktober 1712. 3 år på skiftet 1715. Begravd 8. januar 1721 som Anders Bjerkøys stesønn, 8 år gammel. "**Begraven**". Skifte 17. mars 1722.¹⁵

1707 (7. februar) tinglyser Lars Svendsen sitt skjøte på halve gården, 1 ½ pund smør, fra broren Hans Svendsen. Kjøpesummen var 50 riksdaler.

1715 (23. september) ble det holdt skifte etter Lars Svendsen, "som forhen paa benete Gaard boede og for kort tid siden ved Døden er afgangent". Enken og de to barna levde. Til stede på deres vegne var farfaren Svend Andersen Bjerkøy. Det ble registrert løsøre: Tinn – Dypt tinnfat, 1 flatt ditto, 2 flate ditto, 1 par tinnstaker, 6 tinn skjeer. Steintøy – 1 blått stenfat, 1 ditto, 1 hvitt ditto, 1 blått stenkruke, 1 ditto, ?. Jern Boeschab – 1 stor gryte, 1 flat ditto, 1 stekepanne, 1 rist, 1 huggeøks, 1 ? øks, 1 stikksag,

Rønnaug trolovet 16. oktober og gift (2) 8. november 1714 med **Anders Hansen Hvaløy**, døpt 15. juni 1689. Begravet 27. mai 1746, 58 år gammel.

Barn:

1. **Lars Andersen**, døpt 4. august 1715. Død liten?
2. **Mathis Andersen**, døpt 11. mars 1718.
3. **Margrete Helvig Andersdatter**, døpt 18. juni 1721.¹⁶ Trolovet 11. januar og gift 9. november 1747 med **Knut Andersen Roppestad**.¹⁷
4. **Berte Andrea Andersdatter**, døpt 30. desember 1725.¹⁸ Gift 1749 med **Tor Kristoffersen**. Drev bruket fram til 1760, da de flytter til Brevik.

Barn:

1. **Anders Torsen**. Begravet 13. januar 1755, 11 uker gammel.

Anders fikk et barn før ekteskap med **Barbro Kjærgrav**.

5. **Hans Andersen**, døpt 10. juni 1714.

Anders Hansen ble innsatt som los for Bolærne 4. desember 1721, men ble overført til los for Sandøsund 4. februar 1727. Han ar 39 år i 1732, gift og "bruger en Øe Gaard". Han hadde reist med store skip i 4 år Ingen krigstjeneste, men hadde vært kongelig los siden 1716.

Anders Hansen hadde vært verge for Margrete Olsdatter. Hun kalles Fosnes når hun blir trolovet 14. september og gift 16. oktober 1721 i Stokke med Hans Jørgensen, også kalt Fosnes. Hun hadde arvet på skiftet etter sin mor på Tolsrud 25. september 1715, 25 daler og 15 9/12 skilling, som hun fikk utbetalt ved dokument datert Tønsberg 22. mars 1722.¹⁹ Hans Jørgensen gir avkald på sin hustru Margreta Olsdatters vegne til fordel for Anders Hansen Bjerkøy. Det var arveloddet etter hennes mor i Tolsrød på 25 daler. Datert Tønsberg 27. mars 1722.

¹⁵ Nevnes i panteboka 1731.

¹⁶ Fadder 12/3 1741.

¹⁷ Forlovere: Matthis Andersen Bjerkø og Hans Andersen Bjerkø.

¹⁸ Kun døpt Berte.

¹⁹ Pantebok 1722, side 91.

1744 (11. desember) ble det holdtskifte på Bjerkøy etter Rønnaug Hansdatter. Enkemann var Anders Hansen. Barn med første avdøde man, Lars Svendsen: 1. Maria Larsdatter, gift med Halvor Eriksen og bosatt på Stangeby. Barn med gjenlevende mann: 2. Mathias Andersen, gift og bosatt på Bjerkøy. 3. Margrete Helvig Andersdatter, 24 år. 4. Berte Andersdatter, 20 år.

1746 (14. oktober) ble det holdt skifte på Bjerkøy etter Anders Hansen. Barn: 1. Mathias Andersen, gift og bosatt på Bjerkøy. 2. Marte Andersdatter, 25 år. 3. Berte Andersdatter, 21 år. Eldste bror møter, samt svogeren Halvor Eriksen Stangeby.

*

Lars Matthisen

Barn:

1. **Mari Larsdatter**, født 1765. Trolovet 27. oktober og gift 14. desember 1786 med **Jon Eriksen**, født ca. 1752 (49 år i 1801).²⁰ Død 1809. Gåsøy
2. **Dorte Larsdatter**, født 1770
3. **Susanna Larsdatter**, født 1774. Begravet 25. januar 1777, 2 år og 10 uker gammel
4. **Susanna Larsdatter**, født 1777. Begravet 24. februar 1780, 2 ¼ år gammel.

Husmenn

Eivind Aslaksen, født ca. 1605, (60 år i 1665). Nevnt som husmann under Bjerkøy i 1665.

*

Husmann **Lars Bjerkø** som ble begravet 26. juni 1741.

Helene Ellefsdatter. Konfirmert fra Bjerkøy-eiet 8. april 1742. Om henne, se Kjøleholmen. Hun var kanskje i tjeneste på Bjerkøy. Broren Ole ble gift på første halvdel.

Uplassert under Bjerkøy

En gammel kvinne, **Jøran Bjerkøy**, født ca. 1620. Begravd i februar 1710, 90 år gammel.

*

Ole Jakobsen, født 1757. Begravet 19. mars 1757, 10 uker gammel.

---

²⁰ Han skal kanskje være fra Onsøy i Østfold skriver Sigurd H. Unneberg.